

9 ta' Frar, 1962

Imhallfin:—

Is-S.T.O. Prof. Sir Anthony J. Mamo, O.B.E., C.St.J., Q.C.,
B.A., LL.D., President;

Onor. Dr. A.J. Montanaro Gauci, C.B.E., K.M., LL.D.;

Onor. Dr. W. Harding, C.B.E., K.M., B.Litt., LL.D.

Maria Debono

versus

Philip Debono

**Riparazzjoni Personali — Abbandun — Art. 48 u 4(2)
tal-Kodiċi Ċivili.**

Il-ligi tirrikonoxxi bhala wahda mill-kawċi li jiġġustifikaw domanda għas-separazzjoni personali l-abbandun mingħajr gusta kawċa.

Imma l-ligi trid ukoll illi l-mara miżżewġa għandha tmur ma' żewġha kull fejn dan jidhirlu li għandu jagħmel daru; u jekk il-mara tirrifjuta bla raġuni tajba li ssegwih fejn hu jiffissa r-residenza tiegħu, tista' hi stess tirrendi ruħha hatja ta' abbandun.

Kwindi, jekk ir-raġel jallontana ruhu minn Malta u jstabbilixxi r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor, u dan jagħmlu mhux bil-propożitu li jittermina il-"consortium omnis vitae" ma' martu, u mhux bil-ħsieb li jabbandunaha, anzi, wara li jstabbilixxi ruhu fil-pajjiż il-ġdid, jitlobha li tmur miegħu

f'dak il-pajjiż fir-residenza ġdida tiegħu, hu ma jirrendix ruħu hati ta' abbandun lejn martu.

U lanqas ma jirrendi ruħu hati ta' abbandun jekk il-mara, wara li jkun bagħat għaliha, tkun irrifjutat li ssegwih fil-pajjiż il-ġdid u allura huwa ma jibgħatilhiex aktar flus għall-manteniment tagħha u wkoll ma jktbilhiex.

F'ċirkustanzi bħal dawn ma jirrizultax li kien hemm da parti tar-raġel abbandun fis-sens legali; u kwindi l-azzjoni tal-mara għas-separazzjoni personali tagħha minnu, bażata fuq il-motiv tal-abbandun, ma tidherx fondata.

Il-Qorti:— Rat iċ-ċitazzjoni ta' Maria mart Philip Debono quddiem il-Qorti tal-Maġistrati ta' Għawdex bħala Qorti Civili Kompetenza Superjuri, kontra l-istess Philip Debono, sabiex, billi l-konvenut irrenda ruħu hati lejn martu l-attriċi ta' sevizji u nġurji gravi, u abbandunaha għal perijodu ferm twil, iżjed minn sentejn, wara li jin-għataw id-dikjarazzjonijiet u l-provvedimenti meħtieġa, jgħid l-istess konvenut il-għaliex ma għandhiex tiġi pronunzjata s-separazzjoni personali bejniethom għal htiġja mputabbli lill-istess konvenut; billi dan jiġi kundannat iħallas lill-attriċi pensjoni alimentarja fl-ammont, lok u żmien li jiġu determinati mill-Qorti; u inoltre, l-istess konvenut jiġi dikjarat dekadut mid-drittijiet kontemplati fl-art. 56 tal-Kodiċi Civili, in kwantu applikabbli għall-każ; u tiġi dikjarata maħlula l-komunjoni tal-akkwisti ta' bejniethom skond il-liġi. Bl-ispejjeż kompriżi dawk tal-ittra uffiċjali tat-3 ta' Marzu 1960, u tal-proċedura quddiem dik il-Qorti fil-Gurisdizzjoni Volontarja Tagħha għall-awtorizzazzjoni tal-instanti biex tkun tista' tippromwovi dan il-gudizzju;

Omissis:

Rat is-sentenza ta' dik il-Qorti tal-5 ta' Ottubru 1961, li hiha ddeċidiet billi kaħdet l-eċċezzjonijiet tal-konvenut u billi laqgħet it-talbiet tal-attriċi, u (1) ippronunzjat is-separazzjoni personali bejn il-kontendenti għal htiġja riżultanti minn abbandun fit-termini tal-art. 48 tal-Kodiċi Civili, li arreka sevizji u nġurji gravi lill-attriċi u mputabbli lill-

istess konvenut; (2) ikkundannat lill-konvenut ;
 (3) iddikjarat lill-konvenut dekadut ; (4) iddikjarat
 maħlula l-komunjoni tal-akkwisti ; l-ispejjeż jit-
 hailsu mill-konvenut;

Dik il-Ġorti kkunsidrat;

Illi l-attriċi ilha mizzewġa mal-konvenut mis-sena
 1914 ;

Illi jidher li sa mill-bidu taż-żwieġ bejn il-kontendenti
 kienet tippredomina l-kwistjoni tal-fissazzjoni tar-residen-
 za tagħhom, kwistjoni ġeneratriċi ta' hafna nkwiet, nuq-
 gas ta' sinċerità u rappreżalji. Infatti il-konvenut, li kien
 jaħdem fuq il-laneċ tal-port ta' Tas-Sliema, ried li jieh
 l-mara toqgħod Tas-Sliema, u huwa ċert li għamel tentat-
 tiv, għal dan il-fini, għaliex Il-konvenut jgħid li
 fil-fatt l-attriċi qagħdet jumejn biss fid-dar Tas-Sliema
 Fil-fatt l-attriċi tammetti li meta krew il-Marsa hija
 qagħdet biss sebgha xhur, u billi kien ser ikollha tarbija
 hija rritornat Ghawdex fejn baqgħet sal-lum ;

Din il-kwistjoni ġiet għal ċertu żmien riżoluta bl-aġir
 tal-konvenut stess; l-ewwelnett billi huwa ddeċieda li jmur
 jaħdem fuq il-baħar, u iżjed tard b'illi jemigra l-Awstralja,
 fejn mar fis-sena 1923, wara disgħa snin żwieġ li fihom
 twieldu l-ertgħa tiffal li kellhom il-kontendenti ;

B'dan kollu, ma jidherx li naqas wisq l-affett bejn il-
 kontendenti f'dan il-perijodu, jew fl-ewwel sebgha snin li
 dan dam l-Awstralja. Il-partijiet jaqblu li kien hemm il-
 firda materjali, imma mhux l-abbandun fis-sens tal-art. 48
 tal-Kodiċi Ċivili kif interpretat mid-dottrina u mill-ġuris-
 prudenza. Il-konvenut kien jikteb u kien jirċievi, u kien
 jibgħat minn jeddu l-flus lill-martu;

Xi tliet snin qabel il-11 ta' Jannar 1934, meta l-attriċi
 għamlet ir-rikors taġħha għall-manteniment taħt il-
 "Maintenance Orders Act". il-konvenut waqqaf f'daqqa
 waħda l-pagament tal-alimenti, u ma baqgħatx flus aktar
 mill-Awstralja. Il-lum huwa jgħid li kien marid u ma se-
 tgħax jibgħat flus; imma, apparti li huwa nverosimili li

huwa jdum marid tliet snin minghajr ma jispeċifika l-isem ta' marda hekk twila, id-dikjarazzjoni tiegħu hija kompletament reża falza bix-xhieda tiegħu stess u ta' sħabu mogħtija fil-"Court of Petty Sessions" tal-Awstralja flokkażjoni tas-smiegħ tar-rikors ta' martu għall-alimenti. Infatti, f'dik l-okkażjoni l-konvenut kien insista li huwa kien dam xhur sħaħ jitlob lill-martu biex tmur miegħu l-Awstralja u toqgħod hemm almenu għal għaxar snin. Kien ukoll bagħtilha £100 għall-passaġġ tagħha u ta' wliedha, iżda din irrifjutat li tmur, għaliex qalet li hija Għawdex trid tgħix, hdejn ommha, u jekk irid jara wiċċha kien ikollu jiġi huwa stess. F'dak iż-żmien il-konvenut ma semmiex mard; u x-xhieda li gieb kollha qalu li kienu jarawh barra u li kien jaħdem Fil-fatt il-"Court of Petty Sessions" ma rritenietx l-iskuża ta' inċident hekk il-bogħod bħala tajba, u kkonfermat il-"Maintenance Order" b'riduzzjoni fir-rata tal-alimenti;

L-attriċi trid tiċhad għal kollox li żewġha qatt bagħat għaliha l-Awstralja, u tgħid li l-£100 kien bagħathomliha għall-alimenti tagħha u tat-tfal billi kien sejjer idum ma jibgħat flus għax kien ser jiftaħ hanut Dan juri l-atteggjament tal-attriċi f'kull okkażjoni fejn kienet titfaċċa l-possibbiltà li hija kellha tħalli pajjiżha, għalkemm f'din l-okkażjoni speċjali kellha ċerta ġustifikazzjoni peress li, kif qalet hi, kienet tibza tmur wara żewġha billi kienet semgħet li huwa għandu mara oħra minn għand ir-Reverendu Angelo Camilleri, li kien għamel żmien l-Awstralja u billi kienet ilha għal tliet snin sħaħ abbandunata mill-istess żewġha — ċirkustanza din li kienet tintitolaha għas-separazzjoni minnu. Il-provi kollha miġjuba jixhtu dubju kbir dwar jekk l-allegazzjoni tar-Reverendu Camilleri kienetx bażata fuq fatti sodi; imma huwa naturali li l-attriċi, fi-istat li kienet, kellha temmen dak li rrifereilha;

Fi kwalunkwe każ, però, jirriżulta li l-kwistjonijiet kollha fuq ir-residenza tal-attriċi qatt ma ddeterminaw l-animu tal-konvenut; u wara l-aħħar inċident tal-1926 im-semmi ma saret ebda talba oħra da parti tal-konvenut biex l-attriċi tmur miegħu, għalkemm ir-relazzjonijiet bejn il-kontendenti baqgħu tajba u l-konvenut baqa' jibgħat regolament il-flus id-dar sas-sena 1931 skond ma xehdet l-

attriċi fuq ir-rikors tagħha għall-alimenti tal-20 ta' Novembru 1933 Għalhekk ma jistgħax jingħad li l-konvenut ma aċċettax il-firda materjali — akkwijexxenza li huwa wriha wkoll bil-fatt li baqa' xorta waħda, u għal żmien twil, jirispetta lill-martu wara li din iddeċidiet li ma tmurx warajh u bagħtitlu l-flus lura skond il-kondizzjoni mposta minnu;

Fin-nuqqas ta' provi konklużivi li jistgħu jsaħħu dak li qal ir-Reverendu Camilleri, li ċjoè l-konvenut kien qed jgħix "in compagnia di certuni che non mi piacevano" il-vera raġuni li għaliha l-konvenut iddeċieda fl-1931 li ma jibgħatx la flus u lanqas ittri, u b'hekk jibdel il-firda materjali f'abbandun komplet ma tistgħax tirriżulta; imma huwa stabbilit mingħajr ebda dubju li l-kambjament fl-animu ta' l-konvenut sar;

L-attriċi, kontra l-allegazzjoni tal-konvenut, irnexxielha tipprova li hija kienet kontinwament tillanja li ma tirċevix ittri, u k'enet hadet l-atteggjament tal-mara abbandunata mir-raġel;

Huwa veru li, wara tliet snin ma tirċevix flus u ittri, l-attriċi otteniet somma ta' 3s. kulljum bħala alimenti; somma li l-konvenut ma kienx iħallas interament, kif jidher mid-dokumenti annessi man-nota tal-4 ta' Mejju 1961 (fol. 128), imma li kien baqa' jħallas, b'xi nuqqas, sa qabel g'ie Malta, kulltant wara pressjoni mid-diversi "Clerks of Petty Sessions". Huwa veru wkoll li l-konvenut ma ttentax inaqqas is-somma, għalkemm hedded li ser jagħmel hekk (fol. 135), la meta t-tfal saru maggġorenni u lanqas meta l-pożizzjoni finanzjarja tal-attriċi tjiebet ferm, prinċipalment bil-ġid tal-ġenituri tagħha. Imma dan ma jippruvax, fiċ-ċirkustanzi tal-każ, li l-konvenut biddel id-diportament tiegħu. għaliex xorta waħda huwa baqa' ma jikteb lill-martu u lill-uliedu, u wasal fi stat fejn, biex jitlob lill-bintu dbattallu d-dar għal meta jasal Malta, hass il-bżonn li jimpjega s-servizz ta' avukat, tant kienu estranei għaliegħ il-membri tal-familja tiegħu;

L-alimenti li l-konvenut kien obligat iħallas, u li ta' spiss kien ikun interpellat għalihom, kienu jigu mħallsa

minnu, jew spontaneament jew wara pressjoni, mhux bhala rikonoxximent ta' xi legam spiritwali bejnu u bejn martu u uliedu, imma bhala l-prezz minimum sabiex huwa jista' jgawdi l-libertà tiegħu mingħajr il-komplikazzjonijiet legali li jinqalghu meta wiehed ma jipprovdix in-neċessarju għall-għajxien tal-mara u t-tfal. L-isvoljatezza tiegħu tidher mid-diversi ittri tal-"Clerk of Petty Sessions" mi-bghuta lill-attriċi. Del resto, anki kieku kellu jkun għal dak iż-żmien kollu separat legalment minn martu, a kawża tal-abbandun tiegħu għal tliet snin shaħ fl-epoka tal-"Maintenance Order", huwa kien ikun wkoll kostrett li jhallas l-alimenti lill-martu, li baqgħet dejjem intitolata li taġixxi għall-alimenti ndipendentement minn kull azzjoni għas-separazzjoni personali;

L-attriċi, xi għaxar snin ilu, ittentat tipperswadi lill-żewġha jiġi lura magħha, u nkarikat lil ċertu Giuseppe Gatt biex ikellmu meta jmur l-Awstralja. Il-konvenut donnu ried jirringa, u wasal biex għamel telegramm lill-martu li huwa kien ser jiġi lura Malta fil-Milied; iżda, għalkemm l-attriċi stennietu, huwa reġa ddiżappuntaha. Din kienet l-aħħar okkażjoni li fiha l-attriċi ttentat terġa tagħmel il-volontà għar-rikonċiljazzjoni; iżda wara dan it-tentattiv hija tidher li rrinunzjat kompletament;

Skond l-art. 48 tal-Kodiċi Ċivili, kull wiehed mill-konjuġi jista' jitlob is-separazzjoni meta l-konjuġi l-ieħor ikun abbandunah għal sentejn jew iżjed mingħajr għusta kawża. Huwa rikonoxxut fid-dottrina, però, "che anche un allontanamento avvenuto col consenso del coniuge, e dal quale esuli inizialmente il carattere di abbandono può trasformarsi in seguito in un abbandono vero e proprio non giustificato" (*Azzolina — La Separazione Personale de' Coniugi* — pag. 65);

L-istess prinċipju jinsab enunċjat u adottat fil-gurisprudenza tagħna. Infatti, f'każ identiku għal dak preżenti hekk esprimiet ruħha l-Qorti Ċivili tal-Maestà Tagħna r-Regina: — "Atteso che non è che l'attrice mette a fondamento della sua domanda per la separazione l'allontanamento di suo marito dalla casa coniugale, il che da solo non risponderebbe al senso giuridico del termine 'abbandono'

che è messo dalla legge come causa della separazione personale. Infatti esso convenuto si allontanò in cerca di lavoro per migliorare la sua posizione allorchè egli e l'attrice erano in buoni termini ed egli nulla aveva da lagnarsi sul conto di costei, nè ella dice di aver avuto di che lagnarsi di lui. Essa attrice, però, pretende, come ha ragione di pretendere, che anche dal coniuge assente si può adempire ai doveri dell'assistenza, e se manca la coabitazione in fatto per la lontananza del marito, non deve mancare per il tempo dell'allontanamento la coabitazione in ispirito; sicchè, se il convenuto, allontanatosi dalla casa coniugale, avesse pensato a provvedere al sostantamento dell'attrice e avesse mostrato con lettere e con altri mezzi di essere egli memore dei suoi sacri doveri coniugali verso di lei, ella non avrebbe trovato nel fatto dell'allontanamento del marito gli estremi che costituiscono l'abbandono messo a fondamento della sua azione. Ma il diportamento del convenuto, mantenuto per più di due anni, verso l'attrice durante l'assenza sua è tutt'altro che quello del coniuge che, trovandosi per necessità di cose e di circostanze costretto ad assentarsi dalla casa coniugale, continua ad avere il dovuto rispetto e ad adempiere ai suoi doveri verso l'altro coniuge. Ed è per questo che esso convenuto si è reso colpevole di offesa arrecata all'attrice col suo abbandono, in ragion del quale ella giustamente reclama il diritto di domandare la sua separazione personale da lui" (Kollez. XXV-II-610).

Rat in-nota tal-appell tal-konvenut, u l-petizzjoni tieghu li biha talab li tigi revokata s-sentenza fuq imsem mija, u li t-talbiet tal-attriçi j'igu respinti; bl-ispejjež ta' zewg istanzi;

Omissis;

Ikkunsidrat;

Originarjament, l-attriçi talbet is-separazzjoni tagħha mill-konvenut minħabba sevizji u ngurii gravi u minħabba abbandun, bħala kawża li distinti. L-Ewwel Qorti akkordat is-separazzjoni minħabba abbandun "li arreka sevizji u ngurji gravi lill-attriçi". Vwoldiri li fis-sentenza appellata ma gietx kunsidrata l-kawżali tas-sevizji u ngur-

ji gravi bhala kawzali awtonoma, imma bhala derivanti mill-abbandun. Minn dan jigi (ga ladarba ghal dik is-sentenza l-attrici baqghet akkwijexxenti) li l-unika kwistjoni quddiem din il-Qorti hi dik tal-abbandun;

Ikkunsidrat;

Il-ligi tirrikonoxxi, bhala wahda mill-kawzi li jistghu jaghtu lok ghas-separazzjoni personali, l-abbandun minghajr għusta kawza (art. 48 Kod. Civili);

Il-hajja matrimonjali tal-kontendenti għall-finijiet ta' din il-kawza, tista' tigi diviża fi tliet perijodi: l-ewwel perijodu, ejoè meta żżewġu, li fih il-konvenut kien jaħdem fuq il-laneċ f'Malta; it-tieni perijodu, meta kien isiefer fuq il-bastimenti; u t-tielet, meta l-konvenut emigra l-Awstralja. L-abbandun allegat mill-attrici jirriferrixxi għal parti minn dan it-tielet perijodu;

L-allontanament tal-konvenut minn Malta għall-Awstralja ma sarx f'xi ċirkustanzi ta' separazzjoni "di fatto", imma sabiex il-konvenut jimmiljora l-pożizzjoni tiegħu; u r-relazzjonijiet bejn il-kontendenti kienu tajbin;

Il-Qorti hi soddisfatta illi, wara li l-konvenut mar l-Awstralja u sab ix-xogħol, u deherlu li seta' jistabbilixxi ruhu hemm, hu ried u nsista li martu l-attrici titla' f'dak il-pajjiż miegħu; u dippju fornielha l-mezzi biex tista' ssiefer. Izda l-attrici, mill-bidu taż-żwieġ, ma riedetx tiċcaqlaq minn Nadur ta' Għawdex, u sa anki sabet diffikultà li tigi hawn Malta meta żewġha kien jaħdem fil-laneċ. Dan ir-rifjut kontinwat u ostinat tagħha hu ta' mportanza deċiżiva f'din il-kawza, u forsi l-Ewwel Qorti ma tghatx lil din iċ-ċirkustanza l-piż li jeħtieġ;

Skond il-ligi (art. 4(2) Kap. 23 Ediz. Riv.), il-mara miżżewġa għandha tmur ma' żewġha kull fejn dan jidhirlu li għandu jagħmel daru. Dan l-obligu jipperdura anki meta r-raġel jemigra (ara Baudry-Lacantinerie Trattato Teor-Prat. — Persone Vol. III, pag. 710, para. 2163, fejn iċċita nota 4, fost oħrain, l-Aubry et Rau, id-Demolombe, it-Toullier, id-Duranton, il-Proudhon, il-Marcadè, il-

Planiol, u oħrajn). Ma jirriżultax li l-attriċi kellha xi raġuni tajba biex ma tottemperax ruħha għad-dispost kategoriku tal-liġi. Gie għustament ritenut li l-mara miżżewġa, li bla raġuni tajba tirrifjuta li ssegwi lill-żewġha fejn dan jiffissa r-residenza tiegħu, tista' hi stess, tirrendi ruħha kolpevoli ta' abbandun (Fadda, art. 150, para. 140; Coen. Rep. voce Matrimonio, para. 935);

Il-Qorti hi wkoll soddisfatta mill-kumpless tal-provi li l-allontanament tal-konvenut minn Malta għall-Awstralja, u r-residenza tiegħu f'dak il-pajjiż, ma jirrivestu l-ebda mod il-karattri tal-abbandun bħala kawża ta' separazzjoni. Is-safar tiegħu minn Malta u l-assenza tiegħu minn Malta, valjati ċ-ċirkustanzi kollha emersi mill-provi, ma jurux il-propożitu da parti tal-konvenut li jittermina l-"consortium omnis vitae" (Fadda. loc. cit. para. 117-119-120-121-126-128), u ma jurux dik li l-awtur Maleville, T. 1, pag. 250, et seq., isejjaħ opportunament "desertio malitiosa". Apparti li hu telaq minn Malta għall-Awstralja bla ma jirriżulta bl-ebda mod li l-attriċi kienet "nolente", jew li hu ried jittermina l-konsorzju konjugali (Fadda, para. 128), apparti li hu telaq mhux arbitrarjament u kapriċċjożament (para. 129 loc. cit.), sta di fatto li hu ried li l-attriċi tmur fir-residenza li kien intant stabbilixxa barra minn Malta (para. 127). Il-Qrati Tagħna, f'każ fejn ir-raġel kien stabbilixxa ruħu Tripoli ikkunsidraw l-assenza tiegħu protratta f'dak il-pajjiż bħala abbandun stante ż-żewġ ċirkustanzi hekk espressi — ". . . . senza essersi mai curato della consorte, e senza aver mai tentato di costringerla a seguirlo" (ara "Pulis vs. Pulis", Prim'Awla 19 ta' Novembru 1892, Imħ. Baruni Chappelle, inedita);

Dan ma hux il-każ issa in eżami; għax il-provi, għall-kuntrarju, juru li l-konvenut baġhat flus f'ammonti rilevanti lill-martu, oltre dak li kien hallielha meta siefer, li kien jiktbilha, u li baġhtilha £100 biex issiefer minn Malta għalbiex tmur miegħu l-Awstralja;

Ikkunsidrat;

L-attriċi ttentat li tinterpola f'din il-kawża, biex bħal-likieku esaħħaħ t-teżi tagħha tal-abbandun. li l-konvenut

kellu mara oħra l-Awstralja. Din l-allegazzjoni hi bażata
 Għalhekk, l-allegazzjoni tal-attriċi ta' dan il-fatt
 għandha tiġi eskluża:

L-attriċi nsistiet li kien hemm perijodu ta' tliet snin, qabel il-kawża taħt il-liġi tal-"Maintenance Orders", li fihom il-konvenut ma bagħtilha xejn għall-għajxien tagħha. Il-konvenut qal li dan ġara għaliex hu kien marid, u għal żmien twil ma kienx hadem (fol. 73 tergo). Jirriżulta mill-istess dokumenti li eżibiet l-attriċi fol. 130-132-133-136. li kien hemm, kif ma setgħax ma jkunx hemm, perijodi li fihom il-konvenut kien diżokkupat, jew marid, u kien anki sofra xi leżjonijiet; dawn, però, ma humiex riferibbli għall-perijodu ta' xi tliet snin qabel Novembru tal-1933 (meta bdiet il-proċedura għall-alimenti) li ssemmi l-attriċi; u mid-dokumenti eżibiti mill-istess konvenut jirriżulta pjuttost (fol. 32 u 33) li hu ma bghatilhiex flus f'dawk it-tliet snin għaliex riedha tiġi miegħu u hi kienet irrifjutat. Evidentement, il-konvenut li kien ilu jibghatilha hafna flus, u li kien ilu jitlobha tmur miegħu għal snin shaħ, iddeċieda jadopera mezz ieħor biex (kif haseb hu) jikkostriġiha, ċjoè billi ma jibghatilhiex flus. Fiċ-ċirkustanzi tal-każ, però, dan ma jikkostitwixx abbandun; għaliex:—

(a) L-aġir tiegħu ma kienx bla kawża imma motivat bir-riġut tagħha ngustifikat u ostinat li ma titqanqalx minn Nadur ta' Għawdex (Coen, voce Matrimonio, § 936);

(b) Hu ma riedx jikser il-konsorzju konjugali, għaliex fl-istess xhieda fejn qal dak li jingħad fuq li ċjoè ma kienx bagħtilha flus għall-aħħar tliet snin għax hi kienet irrifjutat issegwih l-Awstralja, hu rripeta "I still want my wife to come out" u "I am still prepared to make a home for my wife here";

(c) Jekk kif aktarx li kien, dan l-aġir kien ripjeg tiegħu biex iġieghelha titla' miegħu, allura hu propriju l-kuntrarju tan-nozzjoni tal-abbandun;

(d) Ma tantx hi aċċettabbli t-teżi tal-abbandun fon-

data fuq dawn it-tliet snin (1930-1933), meta wiehed jikkunsidra li issa biss, wara qiesu tletin sena, l-attriċi qeghdha tagħti din l-interpretazzjoni;

Del resto, ma tantx hu loġiku li dak il-perijodu ta' tliet snin jitqies, għall-finijiet tal-konsiderazzjoni tal-abbandun, iżolatament u stakkat mill-kontest taċ-ċirkustanzi kollha preċedenti, konkomitanti u sussegwenti; għax huma dawn iċ-ċirkustanzi, kif issotto'lineat il-Qorti tal-Appell ta' Firenze fid-deċiżjoni citata mir-Ricci Corso. Vol. I, Parte II, pag. 65 para. 40, li għandhom jiddeterminaw jekk hemmx l-abbandun volontarju bla kawza gusta li trid il-liġi;

Ikkunsidrat;

Giet aġitata anki l-kwistjoni jekk il-konvenut qatgħax għal kollox li jkteb lill-attriċi. Din u ż-żewġ uliedha jgħidu li kitbu lill-konvenut u dan ma kienx jirrispondi. Il-konvenut, invece, jgħid li kien hu li kien jikteb lilhom u ma kienx jirċievi risposta. Il-Qorti ma taħsebx li l-attriċi rrangġungiet il-prova li kien hemm xi assenza ta' kitba "fis-sens ta' abbandun". Hi hawdet hafna fix-xhieda li tgħat, u wliedha, li fl-epoka rilevanti kienu ta' età żgħira, kienu ndubbjament impressjonati minnha. Hi waslet sa anki biex tgħid lil Michelina Said (fol. 104 tergo) li żewġha (il-konvenut) qatt ma kien bagħtilha xejn mill-Awstralja, mentri hemm fil-proċess provi dokumentali tal-flus li bagħtilha. Qalet ukoll lil dik ix-xhud illi, kieku żewġha (il-konvenut) kellu jibgħat għaliha, hi kienet tmur, mentri mix-xhieda tagħha stess jirriżulta, kif ukoll minn provi oħra, li hi verament qatt ma riedet tiċċaqlaq minn Ghawdex;

Għalhekk, "tutto sommato", din il-Qorti hi ta' fehma li abbandun fis-sens legali tal-kelma għall-finijiet tas-separazzjoni personali, ma ġiex pruvat;

Għal dawn il-motivi, tiddeċidi billi tilqa' l-appell tirrevoka s-sentenza appellata u tirrespingi l-istanza tal-attriċi; bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra tagħha.